

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ**  
**КАБИНЕТА МИНИСТРОВ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН**  
**ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ПОЛОЖЕНИЯ ОБ АГЕНТСТВЕ КУЛЬТУРНОГО**  
**НАСЛЕДИЯ ПРИ МИНИСТЕРСТВЕ ТУРИЗМА И СПОРТА**  
**РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН**

*Текст акта приводится на узбекском языке.*

**Премьер-министр Республики Узбекистан А. АРИПОВ**  
г. Ташкент,  
15 октября 2021 г.,  
№ 649

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНинг  
ҚАРОРИ**

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТУРИЗМ ВА СПОРТ ВАЗИРЛИГИ  
ХУЗУРИДАГИ МАДАНИЙ МЕРОС АГЕНТЛИГИ ТҮҒРИСИДАГИ  
НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Туризм, спорт ва маданий мерос соҳаларида давлат бошқаруви тизимини янада такомиллаштириш чоратадбирлари түғрисида» 2021 йил 6 апрелдаги ПФ-6199-сон **Фармони** ҳамда «Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги хузуридаги Маданий мерос агентлиги фаолиятини ташкил этиш ҳамда соҳани инновацион ривожлантириш чора-тадбирлари түғрисида» 2021 йил 19 июндаги ПҚ-5150-сон **қарори** ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Қуйидагиларни назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги хузуридаги Маданий мерос агентлигининг (кейинги ўринларда — Агентлик) ҳуқуқий мақоми, тузилмаси, асосий вазифалари ва функциялари;

Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги хузуридаги Маданий мерос агентлигининг (кейинги ўринларда — Агентлик) ҳуқуқий мақоми, тузилмаси, асосий вазифалари ва функциялари;

Агентлик фаолиятини ташкил этиш тартиби;

Агентликнинг ҳуқуқлари ва жавобгарлиги, ўз таркибий бўлинмалари ҳамда бошқа ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлик қилиши;

Агентлик раҳбарларининг функционал вазифалари ва жавобгарлиги;

Агентлик фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонлари;

Агентлик фаолиятини молиялаштириш ва моддий-техник таъминлаш, унинг ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларни моддий рағбатлантириш.

2. Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги бир ой муддатда:

ушбу қарор билан тасдиқланган Низомдан келиб чиқиб Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар Маданий мерос бошқармалари түғрисидаги низомларни тасдиқласин;

манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ўzlари қабул қилган норматив-ҳуқуқий хужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирун.

3. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси туризм ва спорт вазири А.А. Абдухакимов зиммасига юклансин.

## **Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. АРИПОВ**

Тошкент ш.,  
2021 йил 15 октябрь,  
649-сон

Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 15 октябрдаги 649-сон қарорига  
**ИЛОВА**

### **Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Маданий мерос агентлиги тўғрисида**

**НИЗОМ**

#### **1-боб. Умумий қоидалар**

1. Ушбу Низом Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Маданий мерос агентлигининг (кейинги ўринларда — Агентлик) мақоми, асосий вазифалари, функциялари, ҳукуқлари, жавобгарлиги, фаолиятини ташкил этиш ва ҳисобот бериш тартибини, шунингдек, унинг раҳбарларининг функционал вазифалари ва жавобгарлигини белгилайди.

2. Агентлик моддий маданий мерос, музейлар, археология, маданий бойликларнинг олиб чиқилиши ва олиб кирилиши соҳасида маҳсус ваколатли давлат бошқаруви органи ҳисобланади.

3. Агентлик ўз фаолиятида бевосита Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлигига (кейинги ўринларда — Туризм ва спорт вазирлиги) бўйсунади, Туризм ва спорт вазирлигига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ҳисобот беради.

4. Агентликнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маданий мерос бошқармалари (кейинги ўринларда — худудий бошқармалар) ўз фаолиятида бевосита Агентликка бўйсунади ва ҳисобот беради.

5. Агентлик ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси **Конституцияси** ва қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига ҳамда ушбу Низомга ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига, шунингдек, Туризм ва спорт вазирлигининг қарорлари ҳамда буйруқларига асосан амалга оширади.

6. Агентликнинг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари давлат бошқаруви органлари ва хўжалик бирлашмалари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари, бошқа ташкилотлар ва уларнинг мансабдор шахслари, шунингдек, фуқаролар томонидан бажарилиши мажбурий ҳисобланади.

7. Агентлик, унинг худудий бошқармалари ва тузилмасига кирувчи ташкилотлар юридик шахслар ҳисобланади, Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи давлат тилида ёзилган муҳрга ва

бланкаларга, мустақил балансга, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Фазначилигига шахсий ғазна ҳисобварагларига, банк ҳисобварагларига, шу жумладан, хорижий валютадаги шахсий ғазна ҳисобварагларига эгадир.

8. Агентликнинг расмий номи:

а) давлат тилида:

тўлиқ номи — Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Маданий мерос агентлиги;

қисқартирилгани номи — Маданий мерос агентлиги;

б) рус тилида:

тўлиқ номи — Агентство культурного наследия при Министерстве туризма и спорта Республики Узбекистан;

қисқартирилгани номи — Агентство культурного наследия;

в) инглиз тилида:

тўлиқ номи — Agency of cultural heritage under the Ministry of tourism and sports of the Republic of Uzbekistan;

қисқартирилгани номи — Agency of cultural heritage.

9. Агентлик жойлашган жой (почта манзили): Тошкент шаҳри, Абдулла Қодирий кўчаси, 2-үй, 100017.

## **2-боб. Агентликнинг тузилмаси**

10. Агентлик тизимиға қўйидагилар киради:

Агентликнинг марказий аппарати;

худудий бошқармалар;

Ўзбекистон давлат санъат музейи, Ўзбекистон амалий санъат ва ҳунармандчилик тарихи давлат музейи, Ўзбекистон давлат табиат музейи, Қорақалпоғистон Республикаси тарихи ва маданияти давлат музейи, И.В. Савицкий номидаги Қорақалпоғистон давлат санъат музейи, Бердақ номидаги Қорақалпоқ адабиёти тарихи давлат музейи, Ўзбекистон замонавий санъати музейи, Андижон, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Наманган, Сирдарё, Фарғона вилоятлари тарихи ва маданияти давлат музейлари, Термиз археология музейи, Ангрен шаҳар тарихи музейи, Чирчик шаҳар тарихи музейи, Олмалиқ шаҳар ўлкашунослик музейи, Оққўргон тумани тарих-ўлкашунослик музей-мемориали;

«Бухоро», «Шаҳрисабз», «Самарқанд», «Термиз», «Кўқон», «Ичан-қалъа» давлат музей-қўриқхоналари;

Янгийўл шаҳар Усмон Юсупов мемориал уй-музейи, Абдулла Қаҳҳор уй-музейи,Faфур Гулом уй-музейи, Мухтор Ашрафий уй-музейи, Ойбек уй-музейи, Сергей Бородин уй-музейи, Сергей Есенин музейи, Тамараҳоним уй-музейи, Ўрол Тансиқбоев уй-музейи, Юнус Ражабий уй-музейи, Абдулла Қодирий уй-музейи, Абдулла Қодирий мемориал музейи;

Самарқанд археология институти («Археологик топилмалар фондига» ноёб илмий обьекти билан);

Регистон ансамблини таъмирлаш ва ундан фойдаланиш дирекцияси, «Ўзбек — туркман дўстлик уйи» ва «Улли ҳовли» мажмуаси» дирекцияси, Абу Муин Насафий мажмуасини бошқариш ва ободонлаштириш дирекцияси;

«Мозийдан садо» журнали таҳририяти.

### **3-боб. Агентликнинг асосий вазифалари ва функциялари**

#### **1-§. Агентликнинг вазифалари**

11. Агентликнинг асосий вазифалари қуидагилардан иборат:

а) моддий маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш соҳасида:

моддий маданий мерос объектларини аниқлаш, ҳисобга олиш, муҳофаза қилиш, тарғиб қилиш, давлат реестри, электрон каталоги, паспорти ва давлат кадастрини юритиш, қўриқланадиган теграларини белгилаш ҳамда моддий маданий мерос соҳасида давлат назоратини амалга ошириш;

моддий маданий мерос объектларидан оқилона фойдаланиш, шу жумладан, уларни давлат-хусусий шериклик асосида самарали бошқариш, моддий маданий мерос соҳасини рақамлаштириш ва замонавий ахборот технологияларини жорий этиш;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларида асрашга доир ишларни амалга ошириш, буюртмачи функциясини бажариш, узлуксиз равишда илмий-техник назорат қилиш, тарихий-маданий экспертиза ва лойиҳа-смета ҳужжатларининг тарихий-маданий қимматга таъсири бўйича экспертизасини амалга ошириш;

б) музейлар соҳасида:

миллий музей фондининг давлат каталогини юритиш, музей ашёлари ва музей коллекцияларини миллий музей фонди таркибига киритиш, ундан чиқариш, универсал ҳуқуқий ворислик тартибида ёхуд бошқа усулда бир шахсдан иккинчи шахсга ўтказиш ҳамда музей соҳасида давлат назоратини амалга ошириш;

музейлар фаолиятини мувофиқлаштириш, ривожлантириш, музей ходимларининг малакасини ошириш, қайта тайёрлаш, аттестациядан ўтказиш, музейларнинг тоифаларини белгилаш, миллий музей фондининг очиқлигини таъминлаш ва музей ашёлари ҳамда музей коллекцияларини ўрганиш, оммалаштириш, реставрация ва асрашга доир ишларни амалга ошириш;

в) алоҳида муҳофаза қилинадиган тарихий-маданий худудлар соҳасида:

алоҳида муҳофаза қилинадиган тарихий-маданий худудларни муҳофаза қилиш, уларнинг паспорти, бошқариш режалари, режими, қўриқланадиган теграларини белгилаш, ушбу худудлар ва тарихий маҳаллаларнинг тарихий-маданий қиммати, ноёблиги, табиий ландшафти ва ўзига хослигини сақлаб қолиш;

тарихий жойларни Умумжаҳон мероси рўйхатига киритишга тавсия этиш, Умумжаҳон маданий ва табиий меросини муҳофаза қилиш тўғрисидаги конвенция талаблари, ЮНЕСКО, Умумжаҳон мероси маркази, Умумжаҳон мероси қўмитаси тавсияларининг мамлакат ҳудудида бажарилишини назорат қилиш;

г) археология соҳасида:

археология тадқиқотларини қўллаб-қувватлаш, мувофиқлаштириш, назорат қилиш, археология тадқиқоти учун рухсатнома бериш, илмий ҳисботни экспертизадан ўтказиш ва унинг сақланишини таъминлаш;

Археология ашёлари давлат каталогини юритиш, археология ашёларининг давлатга топширилишини ташкил қилиш ҳамда фан, маданият ва таълим муассасаларига бириктириб қўйиш ва тасарруфдан чиқариш;

археология мероси объектларини муҳофаза қилиш, ҳалокат ёқасидаги археология объектларида зудлик билан тадқиқот ўтказилишини таъминлаш, археология объектларини консервациялаш, музейлаштириш ҳамда археология паркларини яратиш;

д) мамлакатимиз ва хориждаги маданий бойликлар соҳасида:

маданий бойликларни муҳофаза қилиш, шу жумладан, уларнинг Ўзбекистон Республикаси худудидан олиб чиқилиши ва унинг худудига олиб кирилиши бўйича сертификат бериш ва реализация қилишни мувофиқлаштириш, маданий бойликларни бадиий экспертизадан ўтказиш, уларнинг тоифасини аниқлаш, давлат реестрини юритиш, маданий бойликлар соҳасида давлат назоратини амалга ошириш;

мамлакатимиз тарихи ва маданиятига оид хориждаги маданий бойликларни аниқлаш, уларнинг тўлиқ маълумотлар базасини яратиш, мунтазам янгилаб бориш ҳамда асл ёки кўчирма нусхалари, фото ва видеотасвирларини юртимишга олиб келиш;

илмий ўрганиш асосида олинган илмий маълумотлар ва уларнинг таҳлилий натижаларига оид библиографик тўпламлар, каталоглар, китоб-альбомлар, ахборот бюллетенлари ва бошқа матбаа маҳсулотларини турли тилларда нашр этиш, оммавий ахборот воситалари ва Интернет жаҳон ахборот тармоғида кенг ёритиш, халқаро ва хорижий ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш.

## **2-§. Агентликнинг функциялари**

12. Агентлик ўзига юқланган асосий вазифаларга мувофиқ ушбу параграфда белгиланган функцияларни бажаради.

13. Агентлик моддий маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш соҳасида:

а) моддий маданий мерос объектларини аниқлаш, ҳисобга олиш, муҳофаза қилиш, тарғиб қилиш, давлат реестри, электрон каталоги, паспорти ва давлат кадастрини юритиш, қўриқланадиган теграларини белгилаш ҳамда соҳада давлат назоратини амалга ошириш бўйича:

тарихий, илмий, бадиий ёки ўзгача маданий қимматга эга бўлган объектларни аниқлайди, уларни хужжатлаштиради ва давлат ҳисобига олади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари тарихий-маданий экспертизасини ташкил этади ва амалга оширади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари тоифаларини белгилайди;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларининг ҳолати ҳақида ҳисоботлар тузади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари давлат реестрини юритади;

тариҳий-маданий қимматга эга бўлган обьектларни моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари давлат реестрига киритиш бўйича Вазирлар Маҳкамасига белгиланган тартибда таклиф киритади;

жисман тўла йўқотилган ёки маданий мерос кўчмас мулк обьекти сифатида ўз қимматини йўқотган маданий мерос кўчмас мулк обьектини моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари давлат реестридан чиқариш бўйича Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари электрон каталогини юритади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари паспортини шакллантиради ва янгилааб боради;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари давлат кадастрини юритади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари давлат кадастри ахборотини тизимга солади, сақлайди ва янгилааб боради;

Давлат кадастрлари ягона тизимиға киритиш учун тегишли ахборот тақдим этади;

фойдаланувчиларни қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари давлат кадастрига оид ахборот билан таъминлайди;

моддий маданий мерос обьектларини муҳофаза қилиш, асраш, тарғиб қилиш ва улардан фойдаланиш бўйича давлат дастурлари, чора-тадбирларни ишлаб чиқади ва амалга оширади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари ҳолати мониторингини амалга оширади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларида муҳофаза белгилари ўрнатилишини ташкил қиласди;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари қўриқланадиган теграларининг лойиҳалари ишлаб чиқилишини ташкил қиласди ҳамда тасдиқлайди;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари жойлашган аҳоли пунктларининг бош режалари лойиҳаларини кўриб чиқади ва уларга хулоса беради;

юридик ва жисмоний шахслар томонидан моддий маданий мерос тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларидан фойдаланишдан топилган даромадлар ва уларнинг сарфланишига оид маълумотларни тегишли субъектлардан сўраб олади ҳамда уларга ушбу маблағлардан самарали фойдаланиш бўйича кўрсатма беради;

моддий маданий мерос обьектларининг муҳофаза қилиниши, тарғиб қилиниши ва улардан оқилона фойдаланишини таъминлайди;

моддий маданий мерос обьектлари тўғрисидаги маълумотларни, моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари давлат реестрини ҳамда давлат реестридан чиқарилган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари

ҳақидаги тегишли маълумотларни оммавий ахборот воситалари, Агентликнинг расмий веб-сайтида ва бошқа ахборот воситаларида эълон қиласди;

оммавий ахборот воситалари, интернет сайтлар, ижтимоий тармоқларда маҳсус саҳифалар ташкил этади ва уларга моддий маданий мерос объектларига оид материалларни жойлаштириб боради;

оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқларда эълон қилинган соҳага оид маълумотларни таҳлил қилиб боради ва зарур ҳолларда уларга тегишли муносабат билдиради;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини муҳофаза қилишга жамоатчилик эътиборини қаратишга хизмат қиладиган оммавий тадбирлар, кўрик-танлов ва бошқа тадбирларни ташкил қиласди;

олимлар, ҳалқ усталари, реставраторлар, эксперталар билан яқин ҳамкорлик қиласди;

моддий маданий мерос, археология ва музей соҳалари бўйича эксперталарнинг рўйхатини тузади ва тасдиқлади;

моддий маданий мерос соҳасида жамоатчилик назорати амалга оширилишини қўллаб-қувватлайди;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари бўйича жамоатчи инспекторлар ягона рўйхатини юритади;

таъмиршунослик йўналишидаги ўзига хос услуб, анъана ва мактабларни ривожлантиришга кўмаклашади;

ҳалқаро ва хорижий ташкилотлар билан ҳамкорликни ривожлантиради, ҳалқаро ва хорижий ташкилотларни жалб этади;

молия институтларининг грантлари, кредитлари ва ҳомийлик хайрияларини жалб этиш бўйича чора-тадбирларни амалга оширади;

соҳага оид ҳалқаро тажрибаларни ўрганади ва уларни жорий қилиш бўйича таклиф тайёрлайди;

б) моддий маданий мерос объектларидан оқилона фойдаланиш, шу жумладан, уларни давлат-хусусий шериклик асосида самарали бошқариш, соҳани рақамлаштириш ва замонавий ахборот технологияларини жорий этиш бўйича:

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини давлат-хусусий шериклик асосида самарали бошқаради ва улардан фойдаланишни ташкил қиласди;

давлат-хусусий шериклик асосида бериладиган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари рўйхатини тузади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини давлат-хусусий шериклик асосида бериш шартлари, шериклик, унинг концепцияси, битими ҳамда тендер ҳужжатлари лойихаларини ишлаб чиқади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини давлат-хусусий шериклик асосида бериш бўйича тендер ва танловларни белгиланган тартибда ташкил қиласди;

инвестиция мажбуриятлари, давлат-хусусий шериклик шаклида ижарага бериладиган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларига оид

маълумотлар базасини яратади, янгилаб боради ва очик манбаларда эълон қилиб боради;

давлат-хусусий шериклик асосида фойдаланишга бериладиган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларидан оқилона фойдаланишни ва уларни муҳофаза қилинишини таъминлайди;

давлат-хусусий шериклик асосида фойдаланишга бериладиган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларига ҳар қандай салбий таъсирларнинг олдини олиш чораларини кўради, узлуксиз равишда давлат ва илмий-техник назорат олиб боради;

маданий мерос соҳасини тўлиқ рақамлаштиради ва соҳага замонавий ахборот технологияларини кенг жорий этади;

маданий мерос объектларида замонавий ахборот технологияларини жорий этиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқади ва амалиётга татбиқ этади;

маданий мерос объектларида давлат электрон хизматларини жорий қилиш бўйича таклифлар тайёрлайди ва амалиётга татбиқ этади;

моддий маданий мерос объектлари тўғрисидаги маҳсус электрон портални яратади, амалиётга жорий этади, уни моддий маданий мерос объектлари тўғрисидаги маълумотлар билан тўлдиради;

маҳсус электрон портални давлат электрон хизматлари ва Давлат кадастрлари ягона тизими билан интеграция қиласи;

бўш турган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини аниқлайди ва улардан самарали фойдаланиш бўйича таклифлар тайёрлайди;

бўш турган ва фойдаланиш мумкин бўлган, шу жумладан, ижарага бериладиган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларига оид маълумотлар базасини яратади, янгилаб боради ва очик манбаларда эълон қиласи;

бўш турган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларининг физик ва техник ҳолатини ўрганади, улардан фойдаланиш мумкинлиги ёки фойдаланиш мумкин эмаслиги бўйича хulosса беради;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини текин фойдаланишга бериш асосланганлигини кўриб чиқади ва хulosса беради;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини белгиланган тартибда ижарага беради;

давлат мулки ҳисобланган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларини оператив бошқариш хуқуқи асосида бириктириб бериш асосланганлигини кўриб чиқади ва хulosса беради;

в) моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларида асрашга доир ишларни амалга ошириш, буюртмачи функциясини бажариш, узлуксиз равишда илмий-техник назорат қилиш, тарихий-маданий экспертиза ва лойиҳа-смета ҳужжатларининг тарихий-маданий қимматга таъсири бўйича экспертизасини амалга ошириш бўйича:

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларида асрашга доир ишларни, шу жумладан, консервациялаш, тузатиш, таъмирлаш, реставрация қилиш, ҳозирги замонда фойдаланишга мослаштиришни, шунингдек, улар билан

боғлиқ илмий ва илмий-техник тадқиқотлар, лойиҳалаш ҳамда ишлаб чиқариш ишларини ташкил қиласди ва мувофиқлаштиради;

асрашга доир ишлар амалга оширилиши лозим бўлган моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектлари манзилли рўйхатини шакллантиради ва белгиланган тартибда тасдиқланишини ташкил этади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларида асрашга доир ишларни режалаштиради;

асрашга доир ишларни режалаштириш ва амалга оширишнинг барча босқичларини илмий-техник тадқиқ этиш учун ҳар бир обьектнинг ўзига хослиги ва ҳолатидан келиб чиқиб илмий-техник тадқиқот гуруҳлари тузади;

илмий-техник тадқиқот гуруҳлари аъзолари меҳнатига ҳақ тўлайди, бу билан боғлиқ харажатларни асрашга доир ишларни лойиҳа-смета ҳужжатларида назарда тутади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларини асрашга доир ишларнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларининг тарихий-маданий қимматига таъсири бўйича экспертизадан ўтказади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларини илмий ва илмий-техник тадқиқ этади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларини асрашга доир ишлар учун рухсатномани Вазирлар Маҳкамасининг Маданий меросни ҳимоя қилиш инспекцияси (кейинги ўринларда — Инспекция) билан келишган ҳолда беради;

маданий мерос кўчмас мулк обьектларини асрашга доир фаолиятни амалга ошириш учун лицензия беради;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларида асрашга доир ишларни амалга оширишда буюртмачи функциясини бажаради;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «[Туризм ва спорт вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида](#)» 2021 йил 6 апрелдаги ПҚ-5054-сон ва «Ўзбекистон Республикаси Туризм ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Маданий мерос агентлиги фаолиятини ташкил этиш ҳамда соҳани инновацион ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2021 йил 19 июндаги ПҚ-5150-сон қарорларига асосан Илмий-техник тадқиқот гуруҳлари ва Агентликнинг Илмий-эксперт кенгашининг ижобий хulosалари асосида Бош вазир ўринбосари — туризм ва спорт вазири томонидан тасдиқланган манзилли рўйхатга мувофиқ моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларида асрашга доир ишларни амалга ошириш учун Маданий мерос обьектлари реставрацияси дирекцияси ва унинг минтақавий реставрация марказлари билан тўғридан-тўғри шартномалар тузади;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларини асрашга доир ишларнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва асрашга доир ишларни амалга ошириш учун лойиҳа ва пудрат ташкилотлари билан шартномалар тузади;

асрашга доир ишлар моддий маданий мерос кўчмас мулк объектларининг тарихий-маданий қиммати ва ноёблигига путур етказмаган ҳолда амалга оширилиши бўйича узлуксиз илмий-техник назорат қилади;

асрашга доир ишларнинг моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектлари ноёблиги ва тарихий-маданий қимматини сақлаб қолган ҳолда амалга оширилишини таъминлайди.

Реставраторларнинг янги технологияларини жорий қилиш ҳамда анъанавий меъморчилик асослари бўйича малакасини ошириш учун ўкув курсларини ташкил этади;

асрашга доир ишларни олиб борища замонавий техника ва ишлаб чиқариш технологияларини қўллаш, янги материаллар ва конструкцияларни жорий қилишни таъминлайди.

#### 14. Агентлик музейлар соҳасида:

а) миллий музей фондининг давлат каталогини юритиш, музей ашёлари ва музей коллекцияларини миллий музей фонди таркибига киритиш, ундан чиқариш, универсал ҳуқуқий ворислик тартибида ёхуд бошқа усулда бир шахсдан иккинчи шахсга ўтказиш ҳамда соҳада давлат назоратини амалга ошириш бўйича:

музейлар тўғрисидаги қонунчилик хужжатларига риоя этилиши ва Миллий музей фонди ҳолати устидан давлат назоратини амалга оширади;

Миллий музей фондининг давлат каталогини юритади;

музей ашёлари ва музей коллекцияларини белгиланган тартибда Миллий музей фонди таркибига киритади;

музей ашёлари ва музей коллекцияларини белгиланган тартибда Инспекция билан келишган ҳолда Миллий музей фонди таркибидан чиқаради;

музей ашёлари ва музей коллекцияларини белгиланган тартибда Инспекция билан келишган ҳолда тасарруфдан чиқариш ёки универсал ҳуқуқий ворислик тартибида ёхуд бошқа усулда бир шахсдан иккинчи шахсга ўтказиш учун маҳсус рухсатнома беради;

нодавлат музейларга бириктириб қўйилган музей ашёлари ва музей коллекцияларининг мулқдори олдига уларнинг сақлаш жойини ўзгартириш ёки уларни тасарруфдан чиқариш тўғрисидаги масалани қўяди;

музейлар фаолияти ва Миллий музей фонди ҳолати устидан давлат назоратини амалга оширади;

музей ашёлари ва музей коллекцияларининг бут сақланишини назорат қилади, уларни сақлаш шароитларини текширади;

музей ашёлари ва музей коллекциялари ҳақида Миллий музей фонди таркибига киритилган музей ашёлари ва музей коллекциялари ҳисобини юритиш учун зарур бўлган сўровномалар йўллайди ҳамда ахборот олади;

б) музейлар фаолиятини мувофиқлаштириш, ривожлантириш, музей ходимларининг малакасини ошириш, қайта тайёрлаш, аттестациядан ўтказиш, музейларнинг тоифаларини белгилаш, миллий музей фондининг очиқлигини таъминлаш ва музей ашёлари ҳамда музей коллекцияларини ўрганиш, оммалаштириш, реставрация ва асрашга доир ишларни амалга ошириш бўйича:

музейлар фаолиятини мувофиқлаштиради, қўллаб-қувватлайди ва уларга зарур илмий-методик ёрдам кўрсатади, музейшуносликни ривожлантиради;

музейларда замонавий ахборот технологияларини жорий этиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқади ва амалиётга татбиқ қиласди;

музейларда давлат электрон хизматларини жорий қилиш бўйича таклифлар тайёрлайди ва уларни амалиётга татбиқ қиласди;

музей ходимларининг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлашни ҳамда аттестациядан ўтказишни ташкил этади;

Миллий музей фондининг очиқлигини таъминлайди;

музей ашёлари ва музей коллекцияларини ўрганиш, оммалаштириш, реставрация қилиш ва асрарига доир ишларни амалга оширади;

музейларнинг тоифаларини белгилайди;

музейларни ташкил этиш, қайта ташкил этиш ва тугатишни қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширади.

15. Агентлик алоҳида муҳофаза қилинадиган тарихий-маданий ҳудудлар (кейинги ўринларда — тарихий-маданий ҳудудлар) соҳасида:

а) алоҳида муҳофаза қилинадиган тарихий-маданий ҳудудларни муҳофаза қилиш, уларнинг паспорти, бошқариш режалари, режими, қўриқланадиган теграларини белгилаш, ушбу ҳудудлар ва тарихий маҳаллаларнинг тарихий-маданий қиммати, ноёблиги, табиий ландшафти ва ўзига хослигини сақлаб қолиш бўйича:

тарихий-маданий ҳудудларни муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш устидан назорат қиласди;

тарихий-маданий ҳудудларда илмий-тадқиқот фаолиятини йўлга қўяди ва уларни бошқаради;

тарихий-маданий ҳудудларнинг қўриқланадиган тегралари ва уларнинг чегараларига риоя қилинишини назорат қиласди;

тарихий-маданий ҳудудларни ташкил этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқади ва Вазирлар Маҳкамасига киритади;

тарихий-маданий ҳудудларнинг қўриқланадиган теграларининг чегаралари лойиҳаларини ишлаб чиқади ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритади;

алоҳида тартибга солиниши лозим бўлган ва моддий маданий мероснинг кўчмас мулк обьектларини муҳофаза қилиш билан боғлиқ шаҳарсозлик фаолияти обьектларининг чегараларини белгилайди;

тарихий-маданий ҳудудлар паспортларининг ишлаб чиқилишини ташкил қиласди ва тасдиқлайди;

тарихий-маданий ҳудудлар режими, қўриқланадиган тегралари ишлаб чиқилишини ташкил қиласди ва тасдиқлайди;

тарихий-маданий ҳудудлар паспортларининг ишлаб чиқилишини ташкил қиласди ва тасдиқлайди;

тарихий-маданий ҳудудларда бино ва иншоотларни қуриш ёки уларни бузиш бўйича лойиҳаларни қўриб чиқади ва уларга хулоса беради;

тарихий-маданий ҳудудлар паспорти, бошқариш режалари, режими, қўриқланадиган тегралари ва чегараларига риоя қилинишини назорат қиласди;

б) тарихий жойларни Умумжаҳон мероси рўйхатига киритишга тавсия этиш, Умумжаҳон маданий ва табиий меросини муҳофаза қилиш тўғрисидаги конвенция талаблари, ЮНЕСКО, Умумжаҳон мероси маркази, Умумжаҳон мероси қўмитаси тавсияларининг мамлакат ҳудудида бажарилишини назорат қилиш бўйича:

тарих, санъат, фан, эстетика, этнология ёки антропология нуқтаи назаридан ҳар томонлама бекиёс қимматга эга бўлган обьектларни (ҳудудларни) Умумжаҳон мероси рўйхатига киритишга Ўзбекистон Республикасининг ЮНЕСКО ишлари бўйича Миллий комиссияси орқали тавсия этади;

Умумжаҳон мероси рўйхатига киритилган ҳудудларнинг қўриқланадиган тегралари чегараларини ишлаб чиқади, тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритади ҳамда уларга риоя қилинишини назорат қиласи;

Умумжаҳон мероси рўйхатига киритилган ҳудудларни бошқариш режаларини ишлаб чиқади, Инспекция билан келишган ҳолда тасдиқлайди ва уларга риоя қилинишини назорат қиласи;

Умумжаҳон мероси рўйхатига киритилган ҳудудларда бино ва иншоотларни қуриш ёки уларни бузиш бўйича лойиҳаларни кўриб чиқади ва уларга хулоса беради;

Умумжаҳон мероси рўйхатига киритилган ҳудудларда бино ва иншоотларни қуриш ёки уларни бузиш бўйича лойиҳаларнинг меросга бўлган таъсирини баҳолаш ҳисботлари тайёрланишини ташкил қиласи;

Умумжаҳон мероси рўйхатига тавсия этилган ва киритилган ҳудудларни (обьектларни) Умумжаҳон маданий ва табиий меросини муҳофаза қилиш тўғрисидаги конвенция талаблари, ЮНЕСКО, Умумжаҳон мероси маркази, Умумжаҳон мероси қўмитаси тавсиялари мамлакат ҳудудида бажарилишини ташкил қиласи ва назорат қиласи;

тарихий-маданий ҳудудлар, Умумжаҳон мероси рўйхатига киритилган ҳудудлар ва тарихий маҳаллаларнинг тарихий-маданий қиммати, ноёблиги, табиий ландшафти ва ўзига хослигини сақлаб қолиш чораларини кўради.

## 16. Агентлик археология соҳасида:

а) археология тадқиқотларини қўллаб-қувватлаш, мувофиқлаштириш, назорат қилиш, археология тадқиқоти учун рухсатнома бериш, илмий ҳисботни экспертизадан ўтказиш ва унинг сақланишини таъминлаш бўйича:

археология мероси обьектларини муҳофаза қилиш, сақлаш ва улардан фойдаланиш устидан давлат назоратини амалга оширади;

археология тадқиқотларини амалга ошириш тартиби ва шартларига риоя қилинишини назорат қиласи;

археология ашёларининг ўз вақтида ҳисобга олиниши ва давлатга топширилишини назорат қиласи;

археология тадқиқотларини қўллаб-қувватлайди, мувофиқлаштиради, назорат қиласи;

фан, маданият ва таълим муассасаларида амалга ошириладиган археология тадқиқотларини назорат қиласи;

археология қидирувлари, археология қазишмалари ва археология назоратини амалга ошириш учун рухсатнома беради;

археология объектларида маҳсус асбоб-ускуналардан фойдаланиш учун руҳсатнома беради;

археология тадқиқотлари бўйича илмий ҳисботларни қабул қиласди, экспертизадан ўтказади, илмий ҳисботларни йигади ва уларнинг идоравий архивда сақланишини таъминлайди;

археология соҳасида илмий жамоатчилик кенгашини тузади ва унинг фаолият олиб боришини таъминлайди;

археология соҳасида илмий жамоатчилик кенгашининг хулосаларини инобатга олиб археологнинг профессионал даражасини тасдиқлаш учун очиқ варак беради;

археология объектларида маҳсус асбоб-ускуналардан фойдаланиш тартиби ва шартларига риоя қилинишини назорат қиласди;

археология ёдгорликларининг электрон базасини яратади ва уни мунтазам янгилаб боради;

б) археология ашёлари давлат каталогини юритиш, археология ашёларининг давлатга топширилишини ташкил қилиш ҳамда фан, маданият ва таълим муассасаларига бириктириб қўйиш ва тасарруфдан чиқариш бўйича:

Археология ашёлари давлат каталогини юритади;

археология ашёларини Археология ашёлари давлат каталогида рўйхатдан ўтказади;

археология ашёларининг давлатга топширилишини ташкил қиласди;

археология ашёларини фан, маданият ва таълим муассасаларига бириктириб қўяди;

Археология ашёлари давлат каталогида рўйхатдан ўтказилган археология ашёларини Инспекция билан келишган ҳолда тасарруфдан чиқариш тўғрисида қарор (буйруқ) қабул қиласди;

в) археология мероси объектларини муҳофаза қилиш, ҳалокат ёқасидаги археология объектларида зудлик билан тадқиқот ўтказилишини таъминлаш, археология объектларини консервациялаш, музейлаштириш ҳамда археология паркларини яратиш бўйича:

археология мероси объектларини муҳофаза қиласди;

ҳалокат ёқасидаги археология объектларида зудлик билан тадқиқот ўтказилишини таъминлайди;

археология объектларини консервация қиласди, музейлаштиради ҳамда археология паркларини яратади.

17. Агентлик мамлакатимиз ва хориждаги маданий бойликлар соҳасида:

а) маданий бойликларни муҳофаза қилиш, шу жумладан, уларнинг Ўзбекистон Республикаси худудидан олиб чиқилиши ва унинг худудига олиб кирилиши бўйича сертификат бериш ва реализация қилишни мувофиқлаштириш, маданий бойликларни бадиий экспертизадан ўтказиш, уларнинг тоифасини аниқлаш, давлат реестрини юритиш, соҳада давлат назоратини амалга ошириш бўйича:

маданий бойликларни муҳофаза қилиш, шу жумладан, уларнинг Ўзбекистон Республикаси худудидан олиб чиқилиши ва унинг худудига олиб кирилиши устидан давлат назоратини амалга оширади;

Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган тартибда маданий бойликлар сирасига кирувчи ашёларнинг тоифасини аниқлайди;

маданий бойликларнинг олиб чиқилиши, вақтинча олиб чиқилиши мумкинлиги тўғрисида қарор (буйруқ) қабул қиласди;

маданий бойликлар, шу жумладан, олиб чиқилаётган ва олиб кирилаётган, шунингдек, вақтинча олиб чиқилаётган ва вақтинча олиб кирилаётган маданий бойликлар давлат реестрини юритади;

«олиб чиқилади», «вақтинча олиб чиқилади» деб эълон қилинган, шунингдек, вақтинча олиб чиқилганидан кейин қайтариб олиб келинган маданий бойликларни бадиий экспертизадан ўтказишни таъминлайди;

маданий бойликларнинг олиб чиқилиши ва вақтинча олиб чиқилиши хуқуқини берувчи сертификат беради;

ушлаб қолинган ёки мусодара қилинган маданий бойликларни тегишли давлат органларидан қабул қилиб олади, уларни бадиий экспертизадан ўтказади ҳамда улардан фойдаланишни белгилайди;

маданий бойликларнинг олиб кирилиши ва олиб чиқилиши тўғрисидаги қонунчилик хужжатларига риоя қилиниши назорат қиласди;

маданий бойликларнинг кимошди савдосига (аукционга) қўйилишини келишади, маданий бойликларни реализация қилишини мувофиқлаштиради;

маданий бойликларни реализация қилишда уларнинг Ўзбекистон Республикасидан ташқарига олиб чиқилиши мумкин эмаслиги тўғрисида харидорнинг ёзма равища огоҳлантирилишини таъминлайди;

ушлаб қолинган ёки мусодара қилинган маданий бойликларни тегишли давлат органларидан қабул қилиб олиш, уларни бадиий экспертизадан ўтказиш ҳамда улардан фойдаланишини ташкил қиласди;

б) мамлакатимиз тарихи ва маданиятига оид хориждаги маданий бойликларни аниқлаш, уларнинг тўлиқ маълумотлар базасини яратиш, мунтазам янгилаб бориш ҳамда асл ёки кўчирма нусхалари, фото ва видеотасвирларини юртимизга олиб келиш бўйича:

мамлакатимиз тарихи ва маданиятига оид маданий бойликларни аниқлайди, уларнинг тўлиқ маълумотлар базаси — реестрини яратишни ва уни мунтазам равища янгилаб борилишини таъминлайди;

мамлакатимиз тарихи ва маданиятига доир маданий бойликларга оид тарихий экспонатларнинг асл ёки кўчирма нусхаларини, фото ва видеотасвирларини юртимизга олиб келади;

тегишли илмий муассаса ҳамда марказлар, хусусан, Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти билан биргаликда мамлакатимиз тарихи ва маданиятига оид юртимизга олиб келинган маданий бойликларни акс эттирувчи экспонатларнинг асл ёки кўчирма нусхалари, фото ва видеотасвирлари бўйича илмий тадқиқотлар олиб боради;

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги билан ҳамкорликда чет мамлакатларда сақланаётган маданий бойликларни аниқлайди, улар сақланаётган ташкилотлар билан илмий алоқалар ўрнатади ҳамда мазкур бойликларни юртимизга қайтариш юзасидан хориждаги мутасадди муассаса ва ташкилотларни аниқлаш ишларини амалга оширади;

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги билан ҳамкорликда ва унинг ёрдамида чет мамлакатларда сақланаётган маданий бойликларни юртимизга қайтариш юзасидан музокаралар олиб бориш учун зарур чоратадбирлар кўради;

в) илмий ўрганиш асосида олинган илмий маълумотлар ва уларнинг таҳлилий натижаларига оид библиографик тўпламлар, каталоглар, китобальбомлар, ахборот бюллетенлари ва бошқа матбаа маҳсулотларини турли тилларда нашр этиш, оммавий ахборот воситалари ва Интернет жаҳон ахборот тармоғида кенг ёритиш, халқаро ва хорижий ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш бўйича:

хориждаги мамлакатимизнинг тарихи ва маданиятига оид маданий бойликлар ва уларнинг илмий таҳлилини оммавий ахборот воситалари ҳамда Интернет жаҳон ахборот тармоғида кенг ёритиш ишларини ташкил этади;

илмий ўрганиш асосида олинган илмий маълумотлар ва уларнинг таҳлилий натижаларига оид библиографик тўпламлар, каталоглар, китобальбомлар, ахборот бюллетенлари ва бошқа матбаа маҳсулотларини турли тилларда нашр этади, оммавий ахборот воситаларида кенг ёритади;

халқаро илмий, илмий-маданий конгресслар, конференциялар, симпозиумлар, семинарларни ташкил этади, шунингдек, халқаро илмий ва маданий журналларнинг таҳрир ҳайъатлари иштирок этади;

хорижий илмий-маданий ва олий таълим ташкилотлари билан ҳамкорликдаги илмий тадқиқотларни бажариш учун хорижий ташкилотлар ва жамғармаларнинг халқаро илмий грантлари жалб этилишини таъминлайди.

#### **4-боб. Агентлик ва унинг таркибий бўлинмаларининг хуқуқлари ҳамда жавобгарлиги**

##### **1-§. Агентликнинг хуқуқлари ва жавобгарлиги**

18. Агентлик ўзига юклangan асосий вазифаларни амалга ошириш ва функцияларни бажаришда қуйидаги хуқуқларга эга:

1) Вазирлар Маҳкамасига ўз фаолиятига оид норматив-хуқуқий хужжатлар лойиҳаларини, шунингдек, Агентликка юклangan вазифалар ва функцияларни бажариш билан боғлиқ бўлган бошқа хужжатларни киритиши;

2) ўз ваколати доирасида давлат органлари ва ташкилотлари, жисмоний ва юридик шахслар учун мажбурий бўлган, шу жумладан, бошқа давлат органлари билан биргаликда қарорларни қабул қилиш;

3) Агентлик ваколатларига тааллуқли масалалар бўйича давлат бошқаруви органлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва хўжалик бирлашмалари фаолиятини мувофиқлаштириш;

4) давлат органлари ва бошқа ташкилотлар фаолиятида моддий маданий мерос соҳасидаги қонунчилик талабларига риоя этилишини ўрганиш;

5) қонунбузилиш ҳолатларини, уларга имкон берувчи сабаблар ва шартшароитларни бартараф этиш ҳамда айбдор мансабдор шахсларга нисбатан тегишли чоралар кўриш тўғрисида кўриб чиқилиши мажбурий бўлган тақдимномалар киритиши;

6) моддий маданий мерос соҳасидаги қонунчилик хужжатлари бузилишига йўл қўймаслик ҳақида мансабдор шахсларни ёзма равишда огоҳлантириш ва ижро этилиши мажбурий бўлган кўрсатмалар бериш;

7) Агентлик ваколатига кирадиган масалалар бўйича методик материаллар ва тавсияларни ишлаб чиқиш;

8) малакали хорижий мутахассисларга Маданий мерос жамғармаси (кейинги ўринларда — Жамғарма) маблағлари ҳисобидан меҳнатига ҳақ тўлаш ҳамда белгиланган тартибда ходимлар ва маслаҳатчилар сифатида жалб қилиш;

9) меҳнат бозорининг амалдаги конъюнктурасини ҳисобга олган ҳолда малакали мутахассисларни Агентлик ва унинг худудий бошқармаларига шартнома асосида ишга жалб этиш;

10) бошқа давлат органлари ва уларнинг мансабдор шахсларидан Агентликка юкланган вазифалар ва функцияларни бажариш учун зарур бўлган хужжатлар ва ахборотларни, шу жумладан, статистик маълумотларни сўраш ва бепул олиш;

11) Агентлик ваколатига кирувчи масалалар бўйича белгиланган тартибда текширувлар ўтказиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини ўрганиш, шунингдек, ахборот-таҳлилий материалларни тайёрлаш учун вазирлик ва идоралар, шунингдек, бошқа давлат ташкилотлари вакилларини жалб этиш;

12) текшириш давомида аниқланган ҳолатларни ўрганиш мақсадида давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг мансабдор шахслари ҳамда бошқа ходимларини, шунингдек, жисмоний шахсларни чақириш, қонунчилик хужжатларининг бузилиши ҳолатлари юзасидан оғзаки ва ёзма тушунтиришлар талаб қилиш;

13) Агентликнинг ваколатига кирадиган масалалар бўйича таклифларни Вазирлар Маҳкамаси, Туризм ва спорт вазирлиги, давлат бошқаруви органлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва хўжалик бирлашмаларига кўриб чиқиш учун киритиш;

14) Агентликнинг таркибий бўлинмаларида, худудий бошқармалар идоравий мансуб ташкилотларда ички назорат, коррупцион хуқуқбузарликлар ва қонунларга зид бошқа ҳаракатлар, шунингдек, Агентлик тизими ходимлари томонидан касбий одоб-ахлоқ қоидалари бузилишининг олдини олиш ва уларни минималлаштириш ҳамда профилактикасини амалга ошириш;

15) Агентлик ваколатига кирувчи масалалар бўйича идоралараро тусдаги халқаро шартномаларни белгиланган тартибда тузиш;

16) Агентлик ваколатига кирувчи масалалар юзасидан халқаро даражада Ўзбекистон Республикаси манфаатларини белгиланган тартибда ифода этиш;

17) ўз ваколати доирасида халқаро ва хорижий ташкилотлар билан ҳамкорликни амалга ошириш;

18) Агентлик фаолиятини кенг ёритиши мақсадида расмий веб-сайтлар, шунингдек, ижтимоий тармоқларда сахифалар яратиш;

19) соҳани ривожлантиришга оид долзарб ва истиқболдаги муаммолар ечимини ишлаб чиқиши мақсадида, шу жумладан, хорижий экспертларни жалб қилган ҳолда ишчи гуруҳларни тузиш;

20) Агентликнинг ваколатига кирувчи масалаларда судларга аризалар ва даъволарни киритиш;

21) ўз ваколати доирасида моддий маданий мерос соҳасида рухсат этувчи хужжат асосида амалга оширадиган юридик шахсларга аниқланган қонунчилик талаблари бузилишларини бартараф этишни юкловчи кўрсатмалар бериш;

22) Агентликнинг ва унинг идоравий мансуб ташкилотларининг давлатга тегишли мол-мулкини ўзининг ташкилий тузилмаси доирасида текин фойдаланиш ҳуқуқи асосида бир таркибий бўлинмадан бошқа таркибий бўлинмага ўтказиш;

23) Агентлик ва унинг идоравий мансуб ташкилотлари ходимлари томонидан ўз соҳасида улар фаолиятининг асосий кўрсаткичлари бўйича параметрлар бажарилишини ҳисобга олган ҳолда уларни моддий рағбатлантириш тартиби, миқдорлари ва шартларини белгилаш;

24) моддий маданий мерос бўйича буюргманомаларни кўриб чиқиш билан боғлиқ масалаларнинг муҳокамасини ташкил этиш ва ўтказиш;

25) ўз ваколати доирасида маъмурий жавобгарликни келтириб чиқарадиган ҳолатлар юзасидан маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисида баённомалар тузиш ва уни қонунда белгиланган тартибда судга юбориш;

26) Агентлик ваколатига кирувчи масалаларни кўриб чиқишида Туризм ва спорт вазирлиги, шунингдек, давлат бошқаруви органлари ва ташкилотларининг ҳайъат мажлислирида иштирок этиш;

27) уста-реставраторларга малака сертификатларини бериш, унинг амал қилишини тўхтатиб туриш, тугатиш ва бекор қилиш;

28) ўз ваколати доирасида хорижий давлат органлари ва халқаро ташкилотлар билан тўғридан-тўғри алоқаларни ўрнатиш ва сақлаш;

29) қонунчиликда белгиланган тартибда Жамғармани шакллантириш;

30) Агентлик ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш бўйича чоратадбирларни амалга ошириш;

31) бюджетдан ташқари маблағларни ҳамда Агентлик ва унинг идоравий мансуб ташкилотлари депозит ҳисобваракларида жойлашган маблағларни Ўзбекистон Республикаси тижорат банкларининг депозит ҳисобваракларида миллий ва хорижий валютада жойлаштириш. Бунда маблағларни жойлаштиришдан олинган даромад Агентлик ва унинг идоравий мансуб ташкилотлари бюджетдан ташқари ҳисобваракларига ушбу даромадлар моддий-техник базани такомиллаштиришга, ижтимоий ривожлантиришга, ходимларни моддий рағбатлантириш ва ижтимоий ҳимоя қилишга ҳамда қонунчилик хужжатларида назарда тутилган бошқа мақсадларга йўналтирилган ҳолда ўтказилади;

32) Агентлик фаолиятини таъминлаш учун зарур бўлган тегишли тузилмаларни ташкил этиш, уларни қайта ташкил этиш ва тугатиш, шунингдек, уларнинг уставлари (низомлари)ни тасдиқлаш;

33) давлат сири ва қонун билан қўриқланадиган бошқа сирга риоя қилиш шарти билан текширув ўтказиш учун зарур бўлган ҳужжатлар ва материаллар билан танишиш, давлат органларининг электрон базаларидан (банкларидан)

фойдаланиш учун хизмат гувоҳномасини кўрсатган ҳолда давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг ҳудудларига ва биноларига кириш.

Агентлик қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

#### 19. Агентлик:

ўзига юкланган вазифалар ва функциялар самарали бажарилиши, шунингдек, моддий маданий мерос, музейлар, археология, маданий бойликларнинг олиб чиқилиши ва олиб кирилиши соҳасида давлат сиёсати самарали амалга оширилиши;

Агентликка юкланган вазифалар ва функцияларнинг ўз вақтида ҳамда самарали бажарилиши, прогноз кўрсаткичларга эришишни таъминлаши;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ва Вазирлар Маҳкамасига киритилаётган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари ва бошқа ҳужжатлар, шунингдек, Агентлик томонидан қабул қилинаётган қарорларнинг сифати, пировард натижалари ва амалга оширилиши оқибатлари;

ўз фаолияти соҳасини ривожлантириш бўйича дастурлар, чора-тадбирлар режалари, «йўл хариталари» ва бошқа дастурий ҳужжатларнинг самарали амалга оширилиши бўйича жавобгар ҳисобланади.

### **2-§. Агентлик марказий аппаратининг ҳуқуқлари ва жавобгарлиги**

20. Агентликнинг марказий аппарати ўзига юкланган асосий вазифаларни амалга ошириш ва функцияларни бажаришда қўйидаги ҳуқуқларга эга:

1) Агентликнинг худудий бошқармалари ва идоравий мансуб ташкилотларидан Агентликнинг марказий аппаратида кўриб чиқиладиган, таҳлил қилиш ва ишлаш учун зарур бўлган материаллар ҳамда маълумотларни ва бошқа ҳужжатларни сўраш ва олиш;

2) давлат органлари ва бошқа ташкилотлар мансабдор шахсларига, шунингдек, соҳанинг барча субъектларига ҳамда уларнинг мулкдорларига (балансда сақловчиларга) соҳасида аниқланган қонун бузилишлари, уларга имкон берувчи сабаблар ва шарт-шароитларни бартараф этиш ҳақида кўриб чиқилиши мажбурий бўлган тақдимномалар киритиш;

3) тегишли маълумотлар базаларидан, давлат ахборот тизимларидан ва ваколатли органлар ресурсларидан белгиланган тартибда фойдаланиш;

4) Агентликка юкланган вазифалар ва функцияларни бажариш учун зарур бўлган маълумот ва ҳужжатларни давлат бошқаруви органларидан ва ташкилотларидан ва уларнинг мансабдор шахсларидан бепул сўраш ва олиш;

5) Агентликнинг худудий бошқармалари ва идоравий мансуб ташкилотлари раҳбарлари иштирокида давлат хизматлари кўрсатиш тизимини такомиллаштириш масалалари бўйича йиғилишлар ўтказиш;

6) Агентликнинг худудий бошқармалари, шунингдек, Агентликнинг идоравий мансуб бошқа ташкилотлари раҳбарларига тезкор ҳал қилиниши талаб этиладиган ва Агентликка юкланган вазифалар ҳамда функцияларни бажариш билан боғлиқ масалалар юзасидан белгиланган тартибда топшириқлар бериш;

7) Агентликда кўриб чиқиладиган масалаларни ишлаб чиқиш, ахборот ва таҳлилий материалларни, шунингдек, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва бошқа

хужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш учун, зарур бўлганда, Инспекция, Агентликнинг худудий бошқармалари ва идоравий мансуб ташкилотлари раҳбарлари ҳамда вакилларини жалб қилиш, ушбу мақсадлар учун эксперт ва ишчи гурухларни ташкил этиш;

8) Агентликнинг худудий бошқармалари ва идоравий мансуб ташкилотларидан улар киритган норматив-хуқуқий хужжатлар ва бошқа хужжатлар лойиҳаларини қайта ишлаб чиқиши талаб қилиш, зарур бўлганда уларни қайта кўриб чиқиш учун қайтариш;

9) Агентликнинг худудий бошқармалари ва идоравий мансуб ташкилотларининг қарорлари, буйруқлари ва бошқа хужжатлар, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг топшириқлари, шунингдек, Агентлик ва унинг раҳбариятининг хужжатлари ва топшириқлари бажарилишига оид фаолиятини ўрганиш ва текшириш;

10) Агентликка юкланган вазифаларни амалга ошириш учун илмий-тадқиқот, лойиҳалаш ташкилотлари, олий таълим муассасалари ҳамда бошқа юридик ва жисмоний шахсларни уларнинг хоҳишига кўра ҳамда шартнома асосида жалб этиш;

11) моддий маданий мерос, музейлар, археология, маданий бойликларнинг олиб чиқилиши ва олиб кирилиши соҳасининг йиллик ҳамда истиқболли режаларини тасдиқлаш ва устувор йўналишларни белгилаш;

12) моддий маданий мерос, музейлар, археология, маданий бойликларнинг олиб чиқилиши ва олиб кирилиши соҳасида коррупция ҳолатларининг олдини олиш ва огоҳлантириш бўйича чоралар кўриш;

13) Жамғарма маблағларини шакллантириш ва улардан фойдаланиш;

14) қонунчилик хужжатларида Агентлик томонидан тартибга солинадиган соҳадаги масалалар мавзусида ноширлик фаолиятини амалга ошириш;

15) Агентликка юкланган вазифаларни сифатли амалга оширишда худудий бошқарма ва идоравий мансуб ташкилотлар ходимларини жалб этиш;

16) Агентлик ваколатига кирадиган масалалар бўйича давлат бошқаруви органлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва хўжалик бирлашмаларининг кўриб чиқиши учун таклифлар киритиш.

Агентлик марказий аппарати қонунчилик хужжатларига мувофиқ бошқа хуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

21. Агентлик марказий аппарати:

Агентликнинг худудий бошқармалари ҳамда идоравий мансуб ташкилотлар билан биргалиқда Агентликка юкланган вазифалар ва функцияларнинг сифатли ва ўз вақтида бажарилишини таъминлаш;

соҳани ривожлантириш режалари, кутилаётган истиқболдаги ва жорий кўрсаткичларга эришиш бўйича Агентлик бўлимларининг фаолиятини ташкил этиш;

Агентлик томонидан кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ва Вазирлар Маҳкамасига киритиладиган норматив-хуқуқий хужжатлар лойиҳалари ва бошқа хужжатларни, шунингдек,

Агентлик қабул қиласынан қарорларни сифатли тайёрлаш ва экспертизадан үтказиши;

Агентликнинг ҳудудий бошқармалари ҳамда идоравий мансуб ташкилотлар томонидан дастурлар, чора-тадбирлар режалари, «йўл хариталари» ва бошқа дастурий ҳужжатлар амалга оширилишини ташкил этиши;

фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқларига риоя этилишини ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш учун жавоб беради.

## **5-боб. Агентлик раҳбариятининг асосий функционал вазифалари**

22. Қуйидагилар Агентлик директорининг (кейинги ўринларда — директор) асосий функционал вазифалари ҳисобланади:

1) соҳада Ўзбекистон Республикаси **Конституцияси** ва қонунлари, бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар талабларига риоя қилиши;

2) Агентлик фаолиятига умумий раҳбарлик қилиш, Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, Туризм ва спорт вазирлигининг қарорлари ва бошқа қонунчилик ҳужжатлари билан Агентликка юкланган вазифалар ва функцияларнинг бажарилишини ташкил этиши;

3) Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари билан тасдиқланган Агентлик фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича комплекс дастурлар ва чора-тадбирларнинг бажарилиши ҳолатини танқидий ва чуқур таҳлил қилиш;

4) Ўзбекистон Республикаси Президенти, Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири, унинг ўринbosарлари ва маслаҳатчилари, Туризм ва спорт вазирининг топшириқларини бажариш;

5) ўз ўринbosарлари ва Агентликнинг бошқа мансабдор шахслари ваколатларини белгилаш, улар ўртасида вазифаларни тақсимлаш, Агентлик фаолиятининг алоҳида участкаларига раҳбарлик қилиш учун ўз ўринbosарлари ва бошқа мансабдор шахсларнинг шахсий масъулияти даражасини белгилаш;

6) Агентлик фаолиятини режалаштириши ташкил этиши, соҳани ривожлантириш тенденцияларидан келиб чиқиб Агентлик ва ўз ўринbosарларининг ҳар чораклик иш режаларини тасдиқлаш ва уларнинг бажарилиши назоратини таъминлаш;

7) Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҳужжатлари ва топшириқлари ижросини ташкил этиши ва мониторинг олиб боришнинг амалий тизимини яратиш, Агентлик фаолиятида ижро интизомини мустаҳкамлаш бўйича комплекс амалий чора-тадбирларни бажариш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қонунчилик ҳужжатлари ижросини самарали ташкил этишда давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг шахсий жавобгарлигини кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2021 йил 10 февралдаги ПФ-6166-сон **Фармонига**, ««Іjro.gov.uz» ижро интизоми идоралараро ягона электрон тизими самарали фаолият кўрсатишини таъминлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2021 йил 31

майдаги ПҚ-5132-сонли қарорига, «Ўзбекистон Республикаси Президентининг хужжатлари ва топшириклари самарали ва натижали ижро этилиши, шунингдек, ижро интизоми мустаҳкамланиши учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиларининг, Вазирлар Маҳкамаси ва унинг комплекслари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, шунингдек, барча даражалардаги ҳокимликлар раҳбарларининг шахсий жавобгарлиги тўғрисида» 2017 йил 11 апрелдаги ПҚ-2881-сон қарорига ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида» 1999 йил 12 январдаги 12-сон қарорига мувофиқ топшириклар ўз вақтида сифатли ижро этилиши учун таркибий ва худудий бошқармалар ҳамда идоравий мансуб ташкилотлар раҳбарларининг шахсий масъулиятини ошириш чора-тадбирларини кўриш;

8) Агентлик ва унинг тизимидағи ташкилотларнинг ходимларини тизимли равишда қайта тайёрлашни ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш;

9) Агентликда кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, уларнинг самарали фаолияти учун зарур шарт-шароитлар яратиш, Агентликнинг кадрлар захирасини шакллантириш;

10) Ўзбекистон Республикаси Президенти, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ва Вазирлар Маҳкамасининг номенклатурасига кирадиган вакант лавозимларга таклиф этилган кадрларнинг, шунингдек, Агентликка ишга қабул қилинаётган бошқа кадрларнинг профессионал, ўз ишини билиши, амалий тажрибага, юксак даражада ишлаш хусусиятларига ва маънавий-ахлоқий фазилатларга эга эканлиги кафолатини таъминлаш;

11) «Норматив-ҳуқуқий хужжатлар тўғрисида», «Қонунлар лойиҳаларини тайёрлаш ва уларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунчилик палатасига киритиш тартиби тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг ва Вазирлар Маҳкамасининг регламентлари талабларига мувофиқ Агентлик фаолиятига оид норматив-ҳуқуқий хужжатлар лойиҳалари сифатли ишлаб чиқилишини ташкил этиш, уларнинг Вазирлар Маҳкамаси аппаратида пухта ишлаб чиқилишида, Вазирлар Маҳкамаси Раҳбарияти ҳузурида ҳимоя қилиниши ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясида кўриб чиқилишида иштирок этиш;

12) «Норматив-ҳуқуқий хужжатлар тўғрисида», «Қонунлар лойиҳаларини тайёрлаш ва уларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конунчилик палатасига киритиш тартиби тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунларига ва Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 17 октябрдаги 345-сон қарори билан тасдиқланган Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг қонун лойиҳаларига доир фаолиятининг Намунавий регламентига мувофиқ Агентликнинг қонун лойиҳаларини тайёрлаш фаолиятини ташкил этиш;

13) ўз ваколати доирасида қарорлар қабул қилиш, зарур ҳолларда давлат бошқарувининг бошқа органлари билан биргаликда қарорлар қабул қилиш;

14) Агентлик раҳбарлари ва ходимларининг Вазирлик раҳбарлари ва ходимларининг хизмат сафарларини Ўзбекистон Республикаси Президентининг

«Мансабдор шахсларнинг хорижий мамлакатларга чиқиш тартибини такомиллаштириш чоралари тўғрисида» 2014 йил 5 мартдаги ПҚ-2142-сон ва «Хорижий хизмат сафарларида бўлишнинг самарадорлиги ва хорижий делегацияларнинг Ўзбекистон Республикаси ташрифини ташкил этиш учун мансабдор шахсларнинг шахсий жавобгарлигини янада ошириш чоратадбирлари тўғрисида» 2017 йил 3 августдаги ПҚ-3170-сон қарорлари талабларига мувофиқ ташкил этиш, хизмат сафарларининг асосланганлиги, самарадорлиги ва натижадорлигини, сафар учун ажратиласидан маблағлардан мақсадли ва оқилона фойдаланишни таъминлаш;

15) ўз ўринбосарларининг фаолияти натижадорлиги ва самарадорлигини тизимли равишда танқидий ўрганиш, уларнинг шахсий ҳисботларини эшлиши, ҳисботлар якунлари бўйича зарур чоралар кўриш;

16) Агентликнинг худудий ва таркибий бўлинмалари раҳбарлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш;

17) Агентлик ходимларини рағбатлантириш ва интизомий жавобгарликка тортиш масалаларини ҳал қилиш, ўз ўринбосарларини ва Агентликнинг бошқа мансабдор шахсларини рағбатлантириш ва интизомий жавобгарликка тортиш, шу жумладан, уларнинг эгаллаб турган лавозимида қолиши мақсадга мувофиқлигига доир масалаларни кўриб чиқиш бўйича таклифлар киритиш, уларнинг шахсий масъулиятини оширишга доир тизимли чора-тадбирларни амалга ошириш;

18) Агентлик ходимлари томонидан Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 2 мартдаги 62-сон қарори билан тасдиқланган Давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ходимларининг одоб-ахлоқ **намунавий қоидалари** асосида тасдиқланган Агентлик ходимларининг одоб-ахлоқ қоидалари талабларига риоя этилишини таъминлаш;

19) «Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси **Қонуни** талабларига мувофиқ Вазирлик тизимида коррупция ва бошқа ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш чораларини кўриш, шунингдек, ҳуқуқни қўллаш амалиётини ва қонун ҳужжатларини такомиллаштиришга доир чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш орқали уларнинг содир этилишига кўмаклашувчи сабаблар ва шарт-шароитларни аниqlаш, таҳлил қилиш, бартараф этиш;

20) Агентлик ишини ташкил этишнинг замонавий шакллари жорий этилишини таъминлаш;

21) жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқишга доир самарали ишларни ташкил этиш, аҳоли билан тўғридан-тўғри ва очик мулоқотни йўлга қўйиш, «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси **Қонунида**, Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 7 майдаги 341-сон қарори билан тасдиқланган Давлат органларида, давлат муассасаларида ва давлат иштирокидаги ташкилотларда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тартиби тўғрисидаги **намунавий низомда** белгилangan муддатларда ва тартибда жисмоний шахсларни ва юридик шахслар вакилларини мунтазам равишда шахсан қабул қилиш, шу жумладан, жойларга бориб қабул қилиш;

22) Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналари билан самарали ҳамкорликни, уларнинг фаолиятида Агентлик ходимлари ва раҳбарларининг фаол иштирок этишини ташкил этиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти Виртуал қабулхонаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг Тадбиркорлар мурожаатларини кўриб чиқиш қабулхоналаридан тушган мурожаатлари ўз вақтида ва тўлиқ кўриб чиқилишини таъминлаш;

23) давлат сирига киритилган маълумотлар ва маҳфий ахборот билан ишлашда қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилиш;

24) Агентлик таркибий бўлинмалари тўғрисидаги низомни, лавозим йўриқномалари, ҳудудий бошқармалар, шунингдек, идоравий мансуб ташкилотларнинг низом ва уставларини ҳамда Агентликнинг бошқа локал ҳужжатларини белгиланган тартибда тасдиқлаш;

25) Агентлик марказий аппарати ходимларини (директор ўринбосарларидан ташқари) тайинлаш, ҳудудий бошқармалар бошлиқлари ҳамда идоравий мансуб ташкилотлари раҳбарларини туризм ва спорт вазири билан келишган ҳолда лавозимга тайинлаш ва лавозимдан озод этиш, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда меҳнат шартномаларини тузиш, ўзгартириш ва бекор қилиш;

26) Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармалари ҳамда идоравий мансуб ташкилотлар мансабдор шахслари ва ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруқлар, қарорлар, фармойишлар чиқариш ва кўрсатмалар бериш, шунингдек, уларнинг ижросини белгиланган тартибда назорат қилиш;

27) ходимларнинг белгиланган умумий чекланган сони доирасида Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармаларининг штатлар жадвалини, даромад ва харажатлар сметасини, шунингдек, Агентлик ва унинг тизимидағи ташкилотлар ва муассасаларнинг штатлар жадвалини, даромад ва харажатлар сметасини белгиланган тартибда тасдиқлаш;

28) Агентликнинг марказий аппарати ва ҳудудий бошқармалари, шунингдек, Агентлик тизимидағи бошқа ташкилотларнинг тузилмасига бошқарув ходимларининг белгиланган умумий чекланган сони доирасида ўзгартиришлар киритиш бўйича таклифларни Туризм ва спорт вазирига киритиш;

29) меҳнат бозорининг амалдаги конъюнктурасини ҳисобга олган ҳолда мутахассисларни шартнома асосида Агентликка ишга жалб этиш;

30) Агентликнинг идоравий мансуб ташкилотлари томонидан қонунчилик ҳужжатларини бузган ҳолда қабул қилинган буйруқлари ва қарорларини (кўрсатмаларини) бекор қилиш;

31) алоҳида ўзини кўрсатган ходимларни уларга давлат мукофотлари бериш учун уларнинг номзодларини белгиланган тартибда тақдим этиш;

32) Агентлик фаолиятига оид соҳаларда халқаро ва ҳукumatлараро алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, хорижий инвестициялар ва грантларни жалб этиш бўйича халқаро тадбирларда иштирок этиш;

33) зарурат бўлганда, туризм ва спорт вазирининг буйруғи асосида Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармалари балансида бўлган моддий маданий

мероснинг кўчмас мулк обьектларининг қўриқланилишини таъминлаш учун коровуллар штатларини киритиш;

Директор қонунчилик хужжатларига мувофиқ бошқа функционал вазифаларига ҳам эга бўлиши мумкин.

23. Куйидагилар Агентлик директори ўринбосарларининг асосий функционал вазифалари ҳисобланади:

а) Агентлик директорининг биринчи ўринбосари:

миллий музей фондининг давлат каталогини юритиш, музей ашёлари ва музей коллекцияларини миллий музей фонди таркибига киритиш, ундан чиқариш, универсал ҳуқуқий ворислик тартибида ёхуд бошқа усулда бир шахсдан иккинчи шахсга ўtkазиш ҳамда соҳада давлат назоратини амалга ошириш;

музейлар фаолиятини мувофиқлаштириш, ривожлантириш, музей ходимларининг малакасини ошириш, қайта тайёрлаш, аттестациядан ўтказиш, музейларнинг тоифаларини белгилаш, миллий музей фондининг очиқлигини таъминлаш ва музей ашёлари ҳамда музей коллекцияларини ўрганиш, оммалаштириш, реставрация ва асрарга доир ишларни амалга ошириш;

маданий бойикларни муҳофаза қилиш, шу жумладан, уларнинг Ўзбекистон Республикаси худудидан олиб чиқилиши ва унинг худудига олиб кирилиши бўйича сертификат бериш ва реализация қилишни мувофиқлаштириш, маданий бойикларни бадиий экспертиздан ўтказиш, уларнинг тоифасини аниқлаш, давлат реестрини юритиш, соҳада давлат назоратини амалга ошириш;

б) Агентлик директори ўринбосари — бош меъмор:

узлуксиз равишда илмий-техник назорат қилиш, тарихий-маданий экспертиза ва лойиҳа-смета хужжатларининг тарихий-маданий қимматга таъсири бўйича экспертизасини амалга ошириш;

алоҳида муҳофаза қилинадиган тарихий-маданий худудларни муҳофаза қилиш, уларнинг паспорти, бошқариш режаларини, режими, қўриқланадиган теграларини белгилаш, ушбу худудлар ва тарихий маҳаллаларнинг тарихий-маданий қиммати, ноёблиги, табиий ландшафти ва ўзига хослигини сақлаб қолиш;

тарихий жойларни Умумжаҳон мероси рўйхатига киритишга тавсия этиш, Умумжаҳон маданий ва табиий меросини муҳофаза қилиш тўғрисидаги конвенция талаблари, ЮНЕСКО, Умумжаҳон мероси маркази, Умумжаҳон мероси қўмитаси тавсияларининг мамлакат худудида бажарилишини назорат қилиш;

в) Агентлик директори ўринбосари:

моддий маданий мерос обьектларини аниқлаш, ҳисобга олиш, муҳофаза қилиш, тарғиб қилиш, Моддий маданий мерос обьектларининг давлат реестри, электрон каталоги, паспорти ва давлат кадастрини юритиш, қўриқланадиган теграларини белгилаш ҳамда соҳада давлат назоратини амалга ошириш;

моддий маданий мерос обьектларидан оқилона фойдаланиш, шу жумладан, уларни давлат-хусусий шериклик асосида самарали бошқариш, соҳани рақамлаштириш ва замонавий ахборот технологияларини жорий этиш;

моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларида асрашга доир ишларни амалга ошириш, буюртмачи функциясини бажариш;

г) умумий функционал вазифалари:

Ўзбекистон Республикаси [Конституцияси](#) ва қонунлари, шунингдек, бошқа норматив-ҳукуқий ҳужжатлар талабларига риоя қилиш;

директор вақтинча бўлмаганда директорнинг буйруги асосида унинг вазифаларини бажариш;

Агентликнинг мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмалари фаолиятини мувофиқлаштириш, назорат қилиш ва уларга бевосита раҳбарлик қилиш, уларнинг ходимлари ўртасида вазифаларни тақсимлаш;

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари билан тасдиқланган Агентлик фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича комплекс дастурлар ва чора-тадбирларнинг бажарилиши ҳолатини танқидий ва чуқур таҳлил қилиш;

мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмалар томонидан прогноз кўрсаткичларга эришишни сўзсиз таъминлаш чора-тадбирларини кўриш, бўлинмалар раҳбарларининг ҳисоботларини мунтазам эшлиши ва ушбу кўрсаткичларга эришиш учун уларнинг шахсий жавобгарлигини ошириш;

мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмаларнинг иш режаларини тасдиқлаш, уларнинг бажарилиши устидан назоратни таъминлаш;

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҳужжатлари ва топшириқлари ижросини ташкил этиш ва мониторинг олиб боришнинг амалий тизимини яратиш, Агентлик фаолиятида ижро интизомини мустаҳкамлаш бўйича комплекс амалий чора-тадбирларни бажариш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қонунчилик ҳужжатлари ижросини самарали ташкил этишда давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг шахсий жавобгарлигини кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2021 йил 10 февралдаги ПФ-6166-сон [Фармонига](#), ««[Ijro.gov.uz](http://Ijro.gov.uz)» ижро интизоми идоралараро ягона электрон тизими самарали фаолият кўрсатишини таъминлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2021 йил 31 майдаги ПҚ-5132-сонли [қарорига](#), «Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ва топшириқлари самарали ва натижали ижро этилиши, шунингдек, ижро интизоми мустаҳкамланиши учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиларининг, Вазирлар Маҳкамаси ва унинг комплекслари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, шунингдек, барча даражалардаги ҳокимликлар раҳбарларининг шахсий жавобгарлиги тўғрисида» 2017 йил 11 апрелдаги ПҚ-2881-сон [қарорига](#) ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида» 1999 йил 12 январдаги 12-сон [қарорига](#) мувофиқ топшириқлар ўз вақтида сифатли ижро этилиши учун таркибий ва ҳудудий бошқармалар ҳамда идоравий мансуб ташкилотлар раҳбарларининг шахсий масъулиятини ошириш чора-тадбирларини кўриш;

Туризм ва спорт вазирлиги ҳайъати, туризм ва спорт вазири ва Агентлик директорининг қарорлари, буйруқлари, фармойишлари ва топшириқлари ўз вақтида ҳамда сифатли бажарилишини таъминлаш;

мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмаларда кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш бўйича Агентлик директорига таклифлар киритиш, уларнинг профессионаллиги, ўз ишини билиши, амалий тажрибага, юксак даражада ишлаш хусусиятларига ва маънавий-ахлоқий фазилатларга эга эканлиги кафолатини таъминлаш, уларнинг касбий малакасини ошириш чоратадбирларини кўриш, мутасаддилик қилинадиган бўлинмаларда кадрлар захирасини шакллантириш;

Агентлик фаолиятига оид норматив-хуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмалар томонидан сифатли ишлаб чиқилишини ташкил этиш, Агентликнинг таркибий бўлинмаларида тайёрланган ҳужжатлар лойиҳаларини кўриб чиқиши ва улар кейинчалик Агентлик директори томонидан кўриб чиқилиши, имзоланиши (виза қўйилиши) учун виза қўйиш, уларнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси Регламенти ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Регламенти талабларига мувофиқ равищда Вазирлар Маҳкамасига ўз вақтида киритилишини таъминлаш, шунингдек, Вазирлар Маҳкамаси аппаратида норматив-хуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқишида директорнинг топшириғига биноан иштирок этиш;

Агентликка тақдим этилган таклифлар ва норматив-хуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари тўлиқ ва ўз вақтида кўриб чиқилишини таъминлаш;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «**Мансабдор шахсларнинг хорижий мамлакатларга чиқиши тартибини такомиллаштириш чоралари тўғрисида**» 2014 йил 5 мартағи ПҚ-2142-сон ва «Хорижий хизмат сафарларида бўлишнинг самарадорлиги ва хорижий делегацияларнинг Ўзбекистон Республикасига ташрифини ташкил этиш учун мансабдор шахсларнинг шахсий жавобгарлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2017 йил 3 авгуустдаги ПҚ-3170-сон қарорлари талабларига мувофиқ хизмат сафарларида чиқиши ва бўлиш, хизмат сафарларининг асосланганлиги, самарадорлиги ва натижадорлигини, сафар учун ажратиладиган маблағлардан мақсадли ва оқилона фойдаланишини таъминлаш;

Агентликнинг мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмалари раҳбарлари ва ходимлари фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигини мунтазам танқидий таҳлил қилиш, уларнинг шахсий ҳисботларини эшлиш;

Агентлик фаолиятига оид тегишли масалалар бўйича Агентлик фаолиятини такомиллаштиришга доир амалий чора-тадбирлар кўриш ҳамда ушбу соҳалардаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиши ва уларни Агентлик директорига киритиш;

мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмалар раҳбарлари ва ходимларини рағбатлантириш ва интизомий жавобгарликка тортиш, шу жумладан, уларнинг эгаллаб турган лавозимида қолиши мақсадга мувофиқлиги масаласини кўриб чиқиши бўйича таклифларни директорга киритиш, функционал вазифалар ва юклangan вазифалар бажарилиши учун уларнинг шахсий масъулиятини ошириш бўйича тизимли чора-тадбирлар кўриш;

Агентлик ходимларининг одоб-ахлоқ қоидалари талабларига риоя қилишини, мутасаддилик қилинадиган таркибий бўлинмалар раҳбарлари ва ходимларининг ушбу қоидаларга риоя этишини таъминлаш;

«Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси **Қонуни** талабларига мувофиқ Агентлик тизимида коррупция ва бошқа ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш чораларини кўриш, шунингдек, ҳуқуқни қўллаш амалиётини ва қонун ҳужжатларини такомиллаштиришга доир чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш орқали уларнинг содир этилишига кўмаклашувчи сабаблар ва шарт-шароитларни аниқлаш, таҳлил қилиш, бартараф этиш;

Агентлик фаолиятини такомиллаштириш ва ривожлантириш, шунингдек, замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланишга доир таклифларни директорга киритиши;

давлат хизматлари самарадорлигини, улардан эркин фойдаланишни ва кўрсатилиши сифатини ошириш ҳамда «Электрон ҳукумат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси **Қонунини** амалга ошириш доирасида замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш;

«Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси **Қонунида** белгиланган муддатларда ва тартибда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш бўйича самарали ишларни ташкил этиш, аҳоли билан тўғридан-тўғри ва очиқ мулоқотни йўлга қўйиш, жисмоний шахсларни ва юридик шахслар вакилларини мунтазам равишда шахсан қабул қилиш, шу жумладан, жойларга бориб қабул қилиш;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналари билан самарали ҳамкорлик қилиш, уларнинг фаолиятида фаол иштирок этиш, жисмоний ва юридик шахслар вакилларининг Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал қабулхонаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг Тадбиркорлар мурожаатларини кўриб чиқиш қабулхоналаридан тушган мурожаатлари ўз вақтида ва тўлақонли кўриб чиқилишини таъминлаш;

давлат сирига киритилган маълумотлар ва маҳфий ахборот билан ишлашда қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилиш.

24. Куйидагилар Агентлик таркибий бўлинмалари раҳбарларининг асосий функционал вазифалари ҳисобланади:

1) Ўзбекистон Республикаси **Конституцияси** ва қонунлари талабларига, шунингдек, бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга риоя этиш;

2) таркибий бўлинмалар фаолиятига бевосита раҳбарлик қилиш, ушбу бўлинмаларга юклangan вазифалар ва функциялар бажарилишини ташкил этиш;

3) тегишли таркибий бўлинмалар ва идоравий мансуб ташкилотлар фаолиятини ўз ваколатлари доирасида мувофиқлаштириш;

4) прогноз кўрсаткичларнинг бажарилишини мунтазам таҳлил қилиш ҳамда ушбу кўрсаткичларга сўзсиз эришишини таъминлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар кўриш бўйича таклифларни Агентлик раҳбариетига киритиши;

5) Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва топшириқлари ижросини ташкил этиш, Агентлик таркибий бўлинмалари ходимларининг ижро интизомини мустаҳкамлаш бўйича комплекс

амалий чора-тадбирларни бажариш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қонунчилик ҳужжатлари ижросини самарали ташкил этишда давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг шахсий жавобгарлигини кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2021 йил 10 февралдаги ПФ-6166-сон **Фармонига**, ««Ijro.gov.uz» ижро интизоми идоралараро ягона электрон тизими самарали фаолият кўрсатишини таъминлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2021 йил 31 майдаги ПҚ-5132-сон **қарорига**, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ва топшириқлари самарали ва натижали ижро этилиши, шунингдек, ижро интизоми мустаҳкамланиши учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиларининг, Вазирлар Маҳкамаси ва унинг комплекслари, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, шунингдек, барча даражалардаги ҳокимликлар раҳбарларининг шахсий жавобгарлиги тўғрисида» 2017 йил 11 апрелдаги ПҚ-2881-сон **қарорига** ва Вазирлар Маҳкамасининг «Ижро интизомини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида» 1999 йил 12 январдаги 12-сон **қарорига** мувофиқ топшириқлар ўз вақтида ва сифатли ижро этилиши чора-тадбирларини кўриш;

6) Туризм ва спорт вазирлиги ҳайъати қарорлари, туризм ва спорт вазири, Агентлик директори ва унинг ўринbosарлари қарорлари, буйруқлари, фармойишлари ва топшириқларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш;

7) таркибий бўлинмаларнинг ҳар чораклик иш режалари ишлаб чиқилишини таъминлаш, уларни тасдиқлаш учун киритиш, уларда кўрсатилган вазифалар ва тадбирлар ўз вақтида ҳамда сифатли бажарилишини таъминлаш;

8) таркибий бўлинмаларга юкланган вазифалар бажарилишини назорат қилиш ва мувофиқлаштириш, Агентликнинг тегишли таркибий бўлинмалари ва идоравий мансуб ташкилотлари фаолияти соҳасига оид масалалар бўйича амалий ва методик ёрдам кўрсатиш;

9) таркибий бўлинмалар фаолияти соҳаларига оид қонунчилик ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича таклифларни ишлаб чиқиш ва уларни кўриб чиқиш учун Агентлик раҳбариятига киритиш;

10) таркибий бўлинмаларда кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиша директорнинг мутасаддилик қилинадиган ўринbosарларига таклифлар киритиш, профессионаллиги, ўз ишини билиши, амалий тажрибага, юксак даражада ишлаш хусусиятларига ва маънавий-ахлоқий фазилатларга эга эканлиги кафолатини таъминлаш, уларнинг касб малакасини ошириш чораларини кўриш, таркибий бўлинмаларда кадрлар захирасини шакллантириш;

11) норматив-хуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари таркибий бўлинмалар томонидан сифатли ишлаб чиқилишини ташкил этиш, Агентликнинг таркибий бўлинмаларида тайёрланган ҳужжатлар лойиҳаларини кейинчалик Агентлик раҳбарияти томонидан кўриб чиқиш, имзолаш (виза қўйилиши) учун кўриб чиқиш ва виза қўйиш, уларнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг ва Вазирлар Маҳкамасининг регламентлари талабларига мувофиқ равишда Вазирлар Маҳкамасига ўз вақтида киритилишини таъминлаш,

Агентлик раҳбариятининг топшириғи бўйича норматив-хуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини Вазирлар Маҳкамаси аппаратида ишлаб чиқишида иштирок этиш;

12) Ўзбекистон Республикаси Президентининг «[Мансабдор шахсларнинг хорижий мамлакатларга чиқиш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида](#)» 2014 йил 5 мартағи ПҚ-2142-сон ва «Хорижий хизмат сафарларида бўлишнинг самарадорлиги ва хорижий делегацияларнинг Ўзбекистон Республикасига ташрифини ташкил этиш учун мансабдор шахсларнинг шахсий жавобгарлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2017 йил 3 авгуустдаги ПҚ-3170-сон қарорлари талабларига мувофиқ хизмат сафарларида чиқиш ва бўлиш, хизмат сафарлари асосланганлиги, самарадорлиги ва натижадорлигини, сафар учун ажратиладиган маблағлардан мақсадли ва оқилона фойдаланишни таъминлаш;

13) таркибий бўлинмалар ходимлари фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигини мунтазам равишда танқидий таҳлил қилиш, йиғилишларда уларнинг шахсий ҳисботларини эшлиши, ҳисботлар якунлари бўйича зарур чора-тадбирларни кўриш;

14) Агентлик ходимларининг одоб-ахлоқ қоидалари талабларига риоя қилишини, таркибий бўлинмалар ходимларининг ушбу қоидаларга риоя этишини таъминлаш;

15) «Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси [Қонуни](#) талабларига мувофиқ таркибий бўлинмаларда коррупция ва бошқа ҳукуқбузарликларнинг олдини олиш чораларини кўриш, шунингдек, ҳукуқни қўллаш амалиётини ва қонунчилик ҳужжатларини такомиллаштиришга доир чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш орқали уларнинг содир этилишига олиб келувчи сабаблар ва шарт-шароитларни аниқлаш, таҳлил қилиш, бартараф этиш;

16) соҳа фаолиятини такомиллаштириш ва ривожлантиришга доир таклифларни Агентлик раҳбариятига киритиш;

17) жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш, «Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси [Қонуни](#) билан белгиланган муддатларда ва тартибда аҳоли билан тўғридан-тўғри ва очик мулоқотни йўлга қўйиш, жисмоний шахсларни ва юридик шахслар вакилларини мунтазам равишда шахсан қабул қилиш, шу жумладан, жойларга бориб қабул қилиш;

18) Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналари билан самарали ҳамкорлик қилиш, уларнинг фаолиятида фаол иштирок этиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал қабулхонаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг Тадбиркорлар мурожаатларини кўриб чиқиш қабулхоналаридан тушган мурожаатларини ўз вақтида ва тўлақонли кўриб чиқиш;

19) давлат сири сирасига киритилган маълумотлар ва махфий ахборот билан ишлашда қонунчилик ҳужжатлари талабларига риоя қилиш.

25. Агентликнинг ҳудудий бошқармалари раҳбарларининг асосий функционал вазифалари Агентлик директори томонидан тасдиқланади.

## **6-боб. Агентлик раҳбарларининг жавобгарлиги**

26. Агентлик директори:

Агентликка юкланган вазифалар ва функцияларнинг бажарилиши учун; ушбу Низомнинг тегишли бандларида назарда тутилган жавобгарлик соҳалари бўйича;

мазкур Низомнинг тегишли бандларида кўрсатилган ўз функционал вазифаларининг сифатли бажарилиши учун шахсан жавоб беради.

27. Директор ўринbosарлари:

Агентликнинг ўзи назорат қиласидан таркибий бўлинмаларида Агентликка юкланган вазифалар ва функцияларнинг бажарилиши учун;

ушбу Низомнинг тегишли бандларида назарда тутилган Агентликнинг мутасаддилик қилинадиган масалаларга доир жавобгарлик соҳалари бўйича;

мазкур Низомнинг тегишли бандларида кўрсатилган ўз функционал вазифаларининг сифатли бажарилиши учун шахсан жавоб беради.

28. Агентлик таркибий бўлинмалари раҳбарлари:

тегишли таркибий тузилмаларга юкланган вазифалар ва функцияларнинг амалга оширилиши учун;

ушбу Низомнинг тегишли бандларида назарда тутилган Агентлик марказий аппаратининг жавобгарлик соҳалари бўйича;

мазкур Низомнинг тегишли бандларида кўрсатилган ўз функционал вазифаларининг сифатли бажарилиши учун шахсан жавоб беради.

29. Агентликнинг ҳудудий бошқармалари раҳбарларининг жавобгарлиги Агентлик директори томонидан тасдиқланади.

## **7-боб. Агентлик фаолиятини ташкил этиш**

### **1-§. Агентлик раҳбарияти**

30. Агентлик директори ва унинг ўринbosарлари туризм ва спорт вазирининг тақдимномасига асосан Вазирлар Махкамаси томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

31. Агентлик директори бўлмаган вақтда унинг ваколатлари директорнинг биринчи ўринbosарига юклатилади.

32. Агентлик директори мақоми, меҳнатга ҳақ тўлаш, тиббий ва транспорт хизмати кўрсатиш шарт-шароитларига кўра туризм ва спорт вазирининг биринчи ўринbosарига тенглаштирилади.

33. Агентлик марказий аппарати, таркибий бўлинмалари ҳамда агентлик тизимиға кирадиган идоравий мансуб ташкилотларнинг раҳбарлари Агентлик директори томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

34. Агентликнинг ҳудудий бошқармалари бошлиқлари туризм ва спорт вазири билан келишган ҳолда Агентлик директори томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

35. Агентлик директори Агентлик марказий аппаратининг бошқармалари ва бўлимлари тўғрисидаги низомларни, идоравий мансуб ташкилотларнинг низомларини белгиланган тартибда тасдиқлайди.

Ҳудудий бошқармалар низомлари Туризм ва спорт вазири томонидан тасдиқланади.

## **2-§. Агентликнинг Туризм ва спорт вазирлиги марказий аппарати таркибий бўлинмалари, ҳудудий бошқармалар ва идоравий мансуб ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлиги**

36. Агентлик ўзига юкланган вазифалар ва функцияларни бевосита, шунингдек, Туризм ва спорт вазирлигининг марказий аппарати таркибий бўлинмалари ва ҳудудий бошқармалар ҳамда Туризм ва спорт вазирлигининг идоравий мансуб ташкилотлари билан ҳамкорликда амалга оширади.

37. Агентликнинг Туризм ва спорт вазирлиги марказий аппарати таркибий бўлинмалари, ҳудудий бошқармалар, шунингдек, идоравий мансуб ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлиги бевосита Агентлик директори ва унинг ўринbosарлари томонидан таъминланади.

38. Агентликнинг Туризм ва спорт вазирлиги марказий аппарати таркибий бўлинмалари ва ҳудудий бошқармалар ҳамда идоравий мансуб ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлиги жараёнида юзага келадиган келишмовчиликлар Туризм ва спорт вазирининг топшириғига биноан унинг тегишли ўринbosари томонидан кўриб чиқилади. Агар вазир ўринbosари томонидан келишмовчиликларни бартараф этишнинг имкони бўлмаса, сўнгти қарор бевосита туризм ва спорт вазири томонидан қабул қилинади.

## **3-§. Агентликнинг кенгаши, маслаҳат ва эксперт органлари**

39. Агентликда унинг асосий йўналишларини мувофиқлаштирувчи директорнинг ўринbosари (кенгаш раиси), Агентлик марказий аппарати таркибий бўлинмалари раҳбарлари ва мутахассисларидан иборат Тармоқ илмий-техник кенгаши Агентлик директорининг буйруғи билан ташкил этилади.

Тармоқ илмий-техник кенгаши низоми ва унинг шахсий таркиби Агентлик директорининг буйруғи билан тасдиқланади.

40. Агентликда директор буйруғи билан кенгаш, маслаҳат ва эксперт органлари тузилиши мумкин.

Агентликда тузиладиган кенгаш, маслаҳат ва эксперт органлари таркиби ва улар тўғрисидаги низомлар Инспекция билан келишилган ҳолда Агентлик директорининг буйруғи билан тасдиқланади.

## **8-боб. Агентлик фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигини баҳолаш мезонлари ва иш индикаторлари**

41. Агентлик фаолиятининг самарадорлиги ва натижадорлиги мунтазам баҳоланиб борилади.

42. Агентлик фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигига берилган баҳолар Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг тегишли таркибий бўлинмалари ва (ёки) Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган Агентлик фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигини баҳолаш мезонлари ва иш индикаторларига асосланади.

43. Агентлик фаолиятининг самарадорлиги ва натижадорлигини баҳолаш якунлари бўйича:

Агентлик раҳбарлари ва ходимларига нисбатан рағбатлантириш (мукофотлаш) ёки интизомий жавобгарлик чоралари;

Агентлик фаолиятида аниқланган камчиликларни бартараф этиш ва унинг фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари кўрилади.

Агентлик фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигини баҳолаш мезони Агентлик директори томонидан белгиланади.

## **9-боб. Агентликни молиялаштириш ва моддий-техник таъминлаш, унинг ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш, моддий рағбатлантириш, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш**

44. Агентлик фаолиятини молиялаштириш ва унинг ходимларини моддий рағбатлантириш қонунчиликка мувофиқ амалга оширилади.

45. Агентлик ходимларининг иш ҳақи лавозим маоши, илмий даражалар, узок муддат узлуксиз хизмати учун устами ҳақлар, байрам кунлари учун мукофотлар, қўшимча ҳақлар, устамалардан, рағбатлантириш тўловлари, қўшимча моддий рағбатлантириш тўловларидан ва қонунчилик ҳужжатларида назарда тутилган бошқа тўловлардан иборат.

46. Агентлик ходимлари лавозим маошларига ҳар ойда қўшиладиган рағбатлантириш хусусиятига эга бўлган қўшимча ҳақлар ва устамалар директор томонидан тасдиқланадиган низомга мувофиқ тўланади.

47. Қуйидагилар Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармалари фаолиятини молиялаштириш манбалари ҳисобланади:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари;

Жамғарма маблағлари;

илмий тадқиқотларни бажариш учун Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ва бошқа ташкилотлар томонидан ажратиладиган грантлар;

Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармаларига тегишли моддий маданий мероснинг кўчмас мулк объектларига ташриф буюришдан ва уларга уюштирилган экскурсиялардан тушган маблағлар;

қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар.

48. Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармалари ходимларига:

Агентлик ходимларининг иш ҳақларини тўлаш ва моддий рағбатлантиришни амалга оширишнинг манбай бўлиб меҳнатга ҳақ тўлаш фонди, Жамғарма маблағлари, бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларини моддий рағбатлантириш маҳсус жамғармаси ҳамда қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобланади;

Туризм ва спорт вазирлиги ҳамда унинг ҳудудий бош бошқармалари учун белгиланган Ягона тариф сеткаси бўйича меҳнатга ҳақ тўлаш разрядлари тегишлича татбиқ этилади;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Пенсиялар, нафақалар, стипендиялар ҳамда республиканинг бюджет муассасалари ва ташкилотларида иш ҳақи миқдорларини ошириш тўғрисида» 1995 йил 16 августдаги ПФ-1213-сон **Фармонига** мувофиқ бюджет муассасалари ва ташкилотлари учун белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг 15 фоизи миқдорида моддий рағбатлантириш маҳсус фонди;

Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат хизматчиларининг лавозим маошларига йигирма фоизли устама ҳақ белгилаш тўғрисида» 1997 йил 3 июлдаги 339-сон қарори билан белгиланган лавозим маошларига 20 фоизли устама ҳақ татбиқ этилади.

49. Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармалари ходимларига Жамғарма маблағлари ҳисобидан:

кўп йиллик ишлаганлик учун ҳар ойлик устама тўланади (рағбатлантириш коэффициентини инобатга олган ҳолда лавозим маошига нисбатан коэффициентларда):

- 1 дан 3 йилгача — 0,2;
- 3 дан 5 йилгача — 0,5;
- 5 дан 10 йилгача — 0,7;
- 10 дан 15 йилгача — 0,9;
- 15 дан 20 йилгача — 1,1;
- 20 дан юқори — 1,4.

Кўп йиллик ишлаганлик учун устама олиш ҳуқуқини берувчи иш стажи Агентлик раҳбари томонидан тасдиқланадиган тартиб асосида амалга оширилади.

Ходимлар фаолиятининг натижадорлигига кўра иш берувчининг алоҳида буйруғи билан белгиланадиган, лавозим маошидан (рағбатлантириш коэффициентини ҳисобга олган ҳолда) 200 фоизгача бўлган миқдорда ҳар ойлик шахсий устама;

фан номзоди ёки фалсафа доктори (PhD) илмий даражасига эга шахслар учун — лавозим маошининг 30 фоизигача, фан доктори (Doctor of Science) илмий даражасига эга шахслар учун — лавозим маошининг 60 фоизигача қўшимча тўловлар;

ҳар ойлик йўлкира учун харажатларни қоплаш бўйича базавий ҳисоблаш миқдорининг бир баравари миқдорида тўловлар, хизмат автотранспорти бириктирилган ходимлардан ташқари;

ҳар ойлик озиқ-овқат учун харажатларни қоплаш бўйича базавий ҳисоблаш миқдорининг икки баравари миқдорида тўловлар;

Агентлик ва унинг бошқармалари ходимларига Ўзбекистон Республикаси Мехнат кодексининг [131-моддасида](#) белгиланган байрамларда қўшимча мукофот пули берилиши мумкин.

Жамғарма маблағлари ҳисобидан Агентлик ва унинг ҳудудий бошқармалари ходимларига қонунчиликда тақиқланмаган бошқа тўловлар ҳам тўланиши мумкин.

Бундан ташқари, Агентлик директори томонидан маҳсус ва шахсий устамалар белгиланиши мумкин.

50. Агентлик ходимларининг асосланган аризасига асосан Жамғарма маблағлари ҳисобидан Агентлик директорининг буйруғи билан меҳнатта ҳақ тўлаш фондига ажратилган маблағлар доирасида қўйидаги ҳолларда қўшимча тарзда моддий ёрдам кўрсатилиши мумкин:

яқин қариндошлари вафот этганда — ўлим тўғрисидаги гувоҳнома нусхасига асосан;

алоҳида эҳтиёж туғилганда (бахтсиз ҳодиса, тўй ва бошқа маросимлар муносабати билан, узоқ муддатли касаллик сабабли маҳсус даволаниш ва соғлиқни қайта тиклаш учун, шунингдек, оиласдаги оғир моддий аҳвол сабабли ва бошқа ҳолатлар).

51. Жамғарма маблағлари ҳисобидан давлат назоратини бевосита амалга оширган Инспекция, Агентлик ва унинг бошқармалари ҳодими:

маъмурий ҳукуқбузарлик аниқланган ҳолатда, суд қарори қонуний кучга киргандан сўнг — меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдорининг 100 фоизи миқдорида;

жиноят аниқланган ҳолатда, суд ҳукми қонуний кучга киргандан сўнг — меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдорининг 2 бараваригача миқдорда мукофотланади.

52. Агентлик бошқарув ҳодимлари учун аввалги иш жойида берилган узоқ муддат узлуксиз хизмати, унвонлар (мартаба даражалари, малака даражалари, дипломатик даражалар ва бошқалар) учун қўшимча тўлов ва устамалар сақлаб қолинади.

## **10-боб. Агентликнинг ҳисобот бериши**

53. Директор мунтазам равишда Агентликнинг фаолияти тўғрисида Туризм ва спорт вазирлигига ва Вазирлар Маҳкамасига ҳисобот беради.

54. Туризм ва спорт вазирлиги Агентлик раҳбарларига юқланган вазифалар самарали бажарилиши учун уларнинг фаолияти устидан мунтазам мониторинг олиб боради, Агентлик фаолияти самарадорлигига холисона баҳо беради.

55. Мониторинг ва баҳолаш яқунлари бўйича Агентликнинг алоҳида ўрнак кўрсатган раҳбарлари, мансабдор шахслари ва ҳодимлари рағбатлантирилади ёки йўл қўйилган жиддий камчиликлар учун эгаллаб турган лавозимидан озод этишгача бўлган жавобгарликка тортилади.

## **11-боб. Яқунловчи қоидалар**

56. Агентликни қайта ташкил этиш ва тугатиш қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

57. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик хужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

*(Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 16.10.2021 й., 09/21/649/0971-сон)*